

# SPELEOLOŠKI KAMP “ŠVERDA 2009”

Piše: **Andrija Rubinić**  
Speleološka udruga “Estavela”  
Kastav

7

## UVOD

Ove je godine SU Estavela uz pomoć članova SU Spelunka organizirala speleološki kamp na području Šverde od 24. do 28. lipnja 2009. Šverdom zovemo područje sjeverozapadnoga Gorskoga kotara uz granicu sa Slovenijom. To je već četvrti kamp organiziran u zadnjih šest godina otkako SU Estavela ovdje provodi sustavna speleološka istraživanja. U tom razdoblju istraženo je više od sto speleoloških objekata. Bazni logor ove godine bila je lugarska kuća Brestice koju smo za tu namjenu dobili na korištenje od Šumarije Prezid. Na kampu su sudjelovala 23 speleologa iz Hrvatske, od toga 12 članova SU Estavela, 3 člana SU Spelunka, 7 članova SO Željezničar i 1 član SD Ozren Lukić.

## CILJEVI I ZADACI

Cilj ovogodišnje ekspedicije bio je nastaviti istraživanja u dubljim jamama koje nisu do kraja istražene proteklih godina: Jamu na Kačju, jamu Treći svijet i Jamu u Praprotnoj dragi te ulaze u jame za koje znamo, ali ih dosad nismo stigli istražiti. Među njima je i, po padanju kamena, najperspektivniji ulaz koji je prije istraživanja dobio naziv „Krobeksov ambis“.

## ISTRAŽIVANJA

Jama na Kačju

U ovoj 153 metra dubokoj jami pokušalo se proći dalje



Ulaz u jamu u Praprotnoj dragi

foto: Andrija Rubinić

Ime objekta: Jama u Praprotnoj dragi

Vrijeme istraživanja: 2008. - 2009.

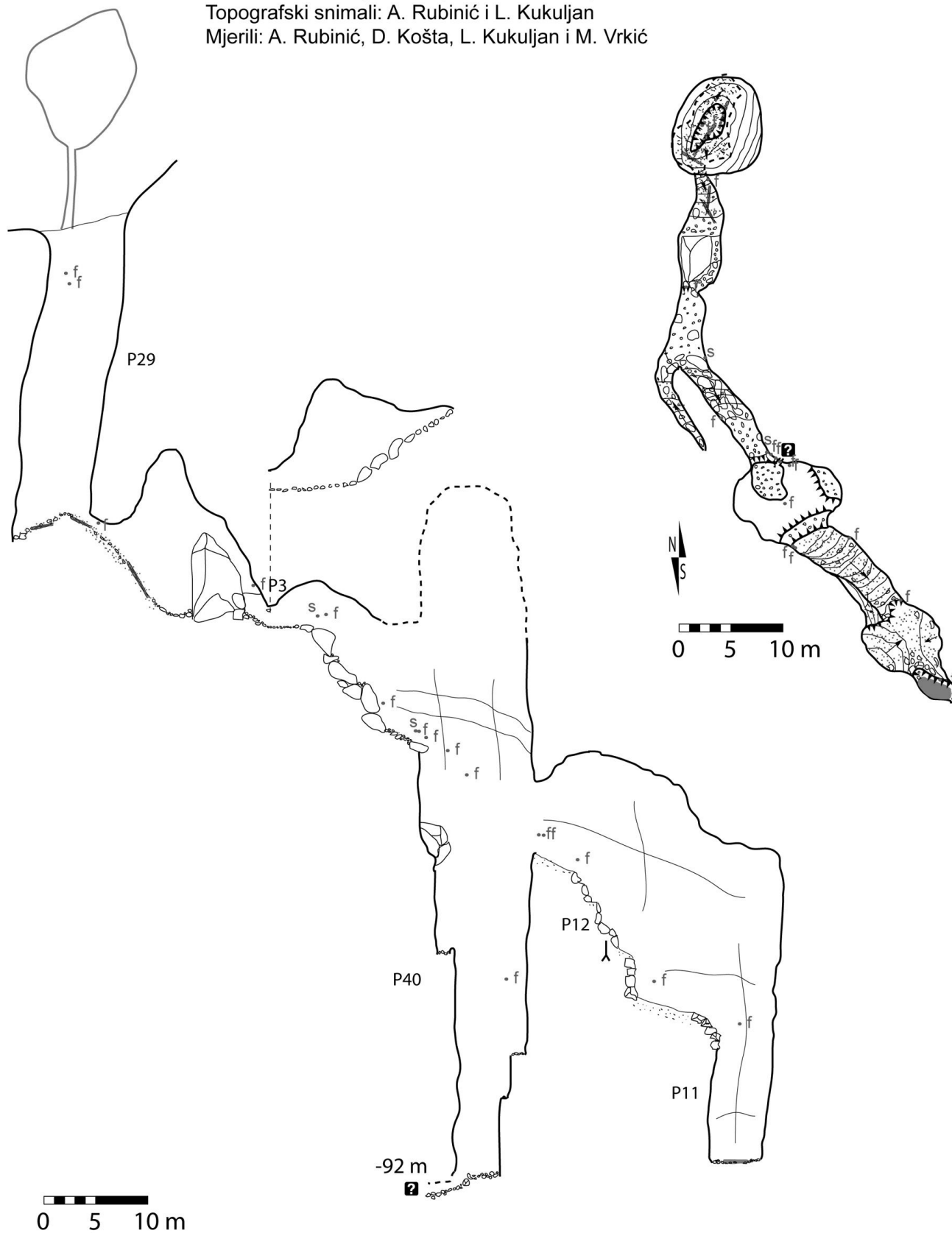
Istraživali: SU Estavela (A. Rubinić, D. Košta, D. Reš, I. Seitz, L. Kukuljan i M. Vrkić )

SU Spelunka (M. Grgačević i O. Dodić)

SO Željezničar (D. Jirkl i I. Mišur)

Topografski snimali: A. Rubinić i L. Kukuljan

Mjerili: A. Rubinić, D. Košta, L. Kukuljan i M. Vrkić



na najdubljem dijelu jame proklesavanjem suženja, ali je to unatoč velikom trudu speleologa pošlo za rukom samo najmanjem od njih, koji se i spustio 10-ak metara nakon suženja do idućeg ne tako velikog suženja iza kojega se kanal širi i nastavlja. Iako istraživanje traje sad već pet godina, još se uvijek nije izgubila volja za istraživanjem, i nadam se da ćemo ubrzo svladati ovo frustrirajuće suženje.

#### Krobeksov ambis

Tim koji je istraživao Krobeksov ambis spustio se na dubinu od 93 m. Prilikom istraživanja naišli su na jedan „fiks“, to ih je iznenadilo jer su mislili da se radi o još neistraženoj jami. Po dolasku u logor uz malo razmišljanja shvatili smo da je to jama Co to maš koju su našli i istražili članovi SD Špiljar iz Splita i Abisa iz Moldavije tijekom kampa „Šverda 2007“, koji su je nacrtali do dubine od 45 m gdje su naišli na ledeni čep. Kako s njima nije bilo članova Estavele, došlo je do zabune, ali srećom da je tako jer bi inače ova jama još dugo vremena imala 45 metara dubine.

#### Jama u Praprotnoj dragi

Jedan od glavnih ciljeva ovogodišnjeg kampa bio je istražiti veliki upitnik u Jami u Praprotnoj dragi, koji je već dulje vrijeme zaokupljao našu maštu, a koju su 80-ih istraživali članovi SO Željezničar iz Zagreba. O njihovu se istraživanju pisalo u članku *Speleološki objekti okolice Prezida u Gorskom kotaru* objavljenom u *Speleologu* godište 34/35, 1986. – 1987. Jamu su članovi SU Estavela tražili tri godine unatoč objavljenim koordinatama, rekognosciran je više od 1 km<sup>2</sup> i istraženo je 13 speleoloških objekata, iako je pogreška u koordinatama iznosila samo 150 m. U ovoj je jami trebalo na dubini od 60 m prijeći na drugu stranu vertikale do velikog okna, što se i uspjelo. Kanal koji se nastavlja nakon tog okna dužine je 23 i dubine 30 metara te se spušta do dubine malo manje od otprije poznatog dna. U najdubljem dijelu jame pronađen je novi upitnik gdje se jama vjerojatno nastavlja jer se u taj kanal slijeva voda sa zadnje vertikale i osjeća se lagano uvlačenje zraka. Taj je kanal vrlo uzak i zatrpan kršjem tako da ne nudi nadu da će se uskoro proširiti. Na ovom kampu i u jednoj akciji nakon njega izrađen je novi potpun nacrt ove jame te je nova izmjerena dubina 92 m.

#### Treći svijet

U ovoj 310 metara dubokoj jami, koja je za



Ulaz u jamu Krobeksov ambis

foto: Lovel Kukuljan

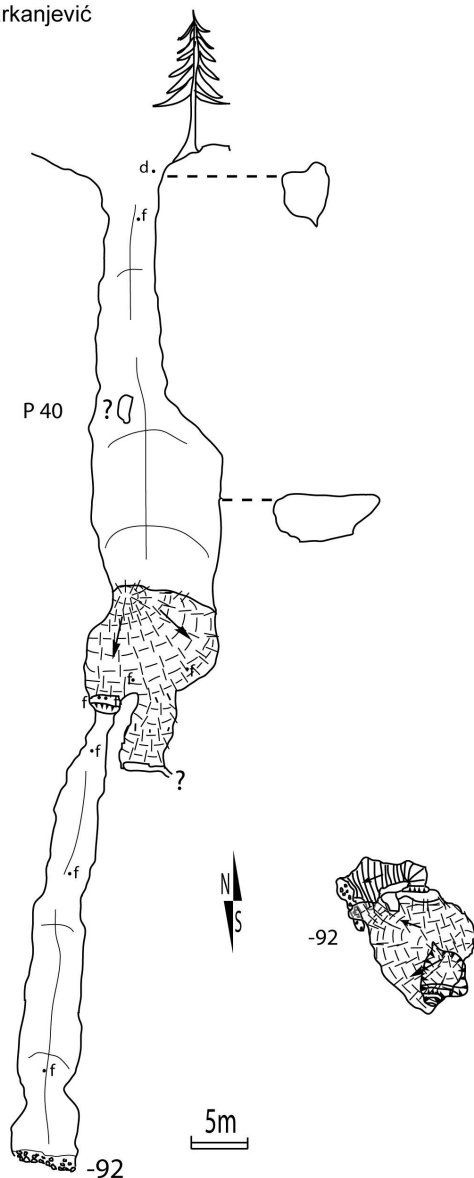
Ime objekta: Krobeksov ambis (Co to maš)

Datum istraživanja: 25.06.2009.

Istraživali: Igor Markanjević, Diego Košta, Lovel Kukuljan i Vlado Špehar

Topografski snimio: Lovel Kukuljan

Mjerio: Vlado Špehar, Igor Markanjević



sad najdublja istražena jama na području Šverde, započeto je istraživanje bočnoga kanala koji se iz glavne vertikale odvaja s police na dubini od 150 m. Kanal je istražen i nacrtano je 26 metara poligonske duljine, do manjeg proširenja nakon kojega slijedi suženje iza kojega kamen pada u vertikalu 15-ak metara, ali se ne osjeća cirkulacija zraka. Ovdje su zasad istraživanja stala.

Tijekom ekspedicije istražene su još i dvije manje jame: Policajčeva jama 1 oko 5 m i Policajčeva jama 2 dubine 14 m.

## ZAKLJUČAK

Uz ove speleološke rezultate, važan rezultat kampa je i činjenica da su naša četiri nova člana sudjelovala na njemu (Košta, Kukuljan, Špehar i Vrkić). Oni su ove su godine završili speleološku školu te su u istraživanjima igrali važnu ulogu, i pokazali se vrlo sposobnima.

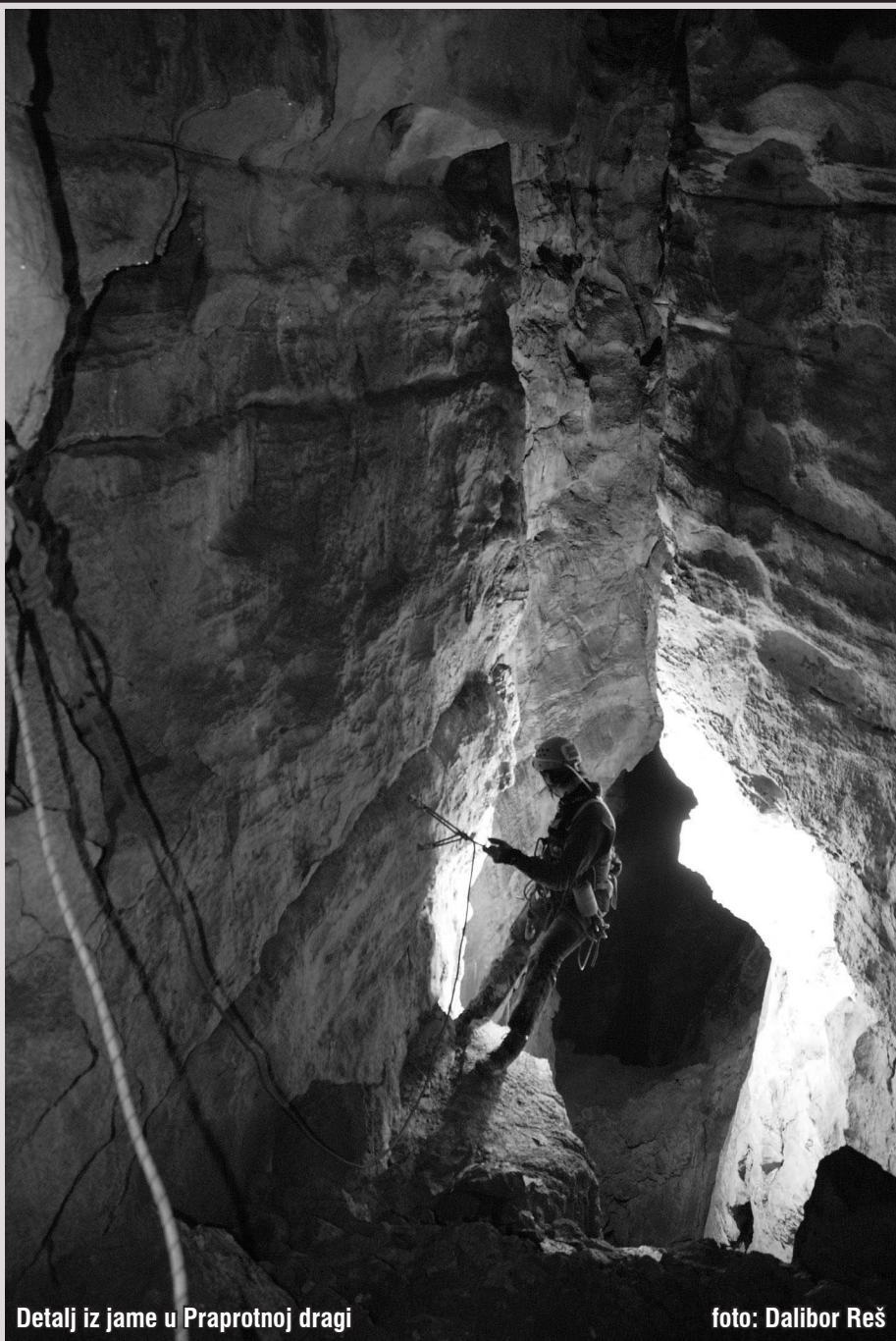
Zahvaljujemo Gradu Kastvu za financiranje naše udruge, a time i ovoga kampa, Šumariji Prezida na ustupljenoj lugarskoj kući te Igoru Ferku koji nam je pomogao u transportu opreme.

10

## LITERATURA

Dalibor Reš, Speleološki logor "Šverda 06", Subterranea Croatica br. 11

Ozren Lukić, Speleološki objekti okolice Prezida u Gorskom kotaru, Speleolog godište 34/35, 1986. – 1987.



Detalj iz jame u Praprotnoj dragi

foto: Dalibor Reš

## Speleological camp "Šverda 2009"

Speleological society Estavela organised a speleological camp in Šverda from 24 to 28 June 2009 with the help of members of speleological society Spelunka. This was the fourth camp in the last six years organised by Estavela. 23 Croatian speleologists took part in the expedition whose goal was to further explore deeper pits that had not been fully explored in the years before and some unexplored entrances. A 153-metre deep bottom of pit Jama na Kačju was opened by chiselling the narrowing, though only a few speleologists succeeded in the effort. One of the main goals of the camp was the exploration of pit Jama u Praprotnoj Dragi which had been explored by the members of speleological society Željezničar from Zagreb in the 1980s. A new thorough map was made stating that the pit was 92m deep. A 310-metre deep pit Treći svijet witnessed the exploration of its side channel at the depth of 150m. 26 metres of polygon depth leading to a narrowing were mapped. Pit Co to mas was also explored.